

Náš príbeh

Piata
kapitola

Postavili sme nemocnicu

„Chodila som vtedy domov z práce okolo pol ôsmej večer, už za tmy. Raz som ale prišla skôr, o šiestej. Môj manžel sa na mňa začudovane pozrel a hovorí:

„Pani, vy ste kto?“

Nerozumela som.

„Lebo moja žena takto skoro z práce nechodí.“

A inokedy som opäť raz prišla výnimočne o šiestej a manžel na to:

„No vy sa nikdy neprest'ahujete, keď budete domov chodiť takto skoro.““

Keď si Marika spomína na jeseň roku 2017, smeje sa na tom ešte aj dnes.

V septembri toho roku sa z vedúcej sestry Márie Moravcovej po výberovom konaní stala manažérka klastra pre OAMIS a urgent. Aj ona mala spoločne s ostatnými za úlohu pripraviť počas troch mesiacov presťahovanie starej michalovskej nemocnice do nových priestorov.

„Rodina moju zaneprázdnenosť chápala, dokonca mi môj manžel prišiel občas aj pomôcť. Bolo to ale obdobie, kedy som nechodila na nákupy, nemala prehľad o tom, čo máme doma

v chladničke, neupratovala. Všetko riadil manžel a aj synovi som iba rýchlo odbehla na stužkovú. A dokonca ani na Vianoce sme nemali nič napečené, hoci ja som každý rok chystala minimálne desať druhov koláčov, pre každé diet'a jeho oblúbené. Už si ani nepamätám, ako som vyriešila darčeky. A raz, keď sme počas sviatkov sedeli s manželom v kuchyni, povedal mi: „No vidíš, a aj tak prišli Vianoce.“ Pohľad rodiny bol úplne iný ako ten môj,“ spomína si Marika na jedno z najnáročnejších, no zároveň i najkrajších období svojho života. Na to, ako chystali otvorenie úplne novej, modernej nemocnice v Michalovciach. Na Slovensku sa od vzniku samostatnej republiky postavila „na zelenej lúke“ a úplne od základov vtedy vôbec prvá nemocnica. A práve na východe, na Zemplíne.

Pôvodne to tak ale nemalo byť. Keď siet' nemocníc preberala do dlhodobého prenájmu župnú nemocnicu v Michalovciach, Košický samosprávny kraj jej dal podmienku, že musí dokončiť rozostavaný chirurgický pavilón. Skelet v areáli chátral už dlhých 18 rokov. Kraj nemal na jeho dostavbu a plánované centrum nemocničného areálu tak zarastalo burinou.

„Na začiatku sme sa veľmi dôkladne venovali tomu, či sa skutočne nedá existujúci objekt dostavať. Chceli sme v ňom však poskytovať modernú zdravotnú starostlivosť a vtedajší skelet už naše požiadavky po architektonickej stránke nespĺňal,“ vysvetľuje Vladimír Kumičák, ktorý bol v tej dobe spolu s Jurajom Mičkom manažérom projektu. Interne túto zohranú, profesionálnu dvojicu nazývali Kumičko.

Prišiel máj roku 2015 a začalo sa s búraním. Počas plnej prevádzky vedľajšej nemocnice. Rodinná košická firma, ktorá predtým búrala pivovar v Michalovciach či cukrovar v Trebišove, dostala ako podmienku zabezpečiť počas búrania aj vodné delo. To polievalo padajúcu sutinu a miesto práce ešte kropili

vodné trysky priamo z búracích klieští. Všetky okná starej nemocnice boli tiež opláštené priehľadnou fóliou, ktorá zabráňovala vnikaniu prachu do budovy, no aj tak sa v nemocnici mohlo vetrať len v čase, keď sa práce nekonali.

Zo skeletu nakoniec ostalo 16-tisíc ton materiálu, z ktorého sa 12 a pol tisíce odviezlo do recyklačného strediska a zvyšok sa rozdrvil a použil ako podklad, napríklad pod parkovisko nemocnice. Búranie a vývoz sutiny trvali štyri mesiace a zamestnanci i pacienti túto ťažkú fázu zvládli bez väčších problémov. Priestor bol pripravený, aby na ňom mohla vyrásť nová nemocnica.

Pozeráme si staršie videá a čítame vtedajšie zápisy. Budova novej nemocnice sa stavala šesť dní v týždni a práce prebiehali aj v zime. Prerušené boli iba vtedy, ak teplomer päť dní po sebe ukazoval mínus osem stupňov Celzia alebo dva dni po sebe mínus 12. Do roka od začiatku búracích prác stála na mieste starého skeletu železobetónová hrubá stavba so štyrmi podlažiami. Zaberala zastavanú plochu takmer 5000 štvorcových metrov a obsahovala viac ako sedem tisíc kubických metrov betónu a vyše tisíc ton ocele. Bol vtedy máj 2016.

A potom budova začala pripomínať jedno veľké mravenisko. V jej priestoroch denne pracovalo takmer 150 stavbárov a technikov, ktorí okrem iného nainštalovali asi 50 kilometrov rozvodov, 135 kilometrov silnoprúdových káblov či takmer 100 kilometrov dátových rozvodov. Výstavba, ktorej predchádzali dva roky príprav, trvala celkovo 32 mesiacov. Nemocnicu dokončili a v októbri 2017 získala kolaudačné rozhodnutie. O mesiac na to ju chceli ukázať verejnosti a potom do nej zo starých priestorov presťahovať pacientov. Aby to všetko stihli, na jeseň mal každý práce viac než dosť.

Marika sa stala jednou z piatich manažerok klastrov. V septembri 2017 všetky vystúpili zo svojich pôvodných oddelení a začali už ako manažérky pripravovať otvorenie novej michalovskej nemocnice.

„Najprv sme išli na školenie na bratislavskú centrálu, kde sme debatovali s personalistami, farmaceutom, ekonomickým úsekom, kvalítarmi a navštívili jednu polikliniku ProCare, ktorá nám pripadala ako z iného sveta. Lebo sme prišli zo storočných priestorov. A potom sme mali pred sebou už len dátum 25. november, ktorý si pamätám dodnes. Dovtedy malo byť v nemocnici všetko pripravené,“ hovorí Marika. Ona i ďalšie manažérky klastrov teda začali chystať prevádzkové poriadky, spisovali chyby a nedostatky novej budovy, ak napríklad nepriliehali dvere alebo bola obitá stena, a každú strelu ich nahlasovali realizátorom, so študentmi zdravotníckej školy presúvali posteľe a riešili každý celok i detail svojich pracovísk.

„Sami sme si mohli navrhnúť, aké vstavané skrine chceme mať na operačných sálach. Predstavovali sme si preto, aké inštrumentária máme na ortopédii, aké na traumatológii a čo má kde stáť. A skutočne sme dostali všetko tak, ako sme si naplánovali. A do dneška to s minimálnymi úpravami tak aj ostalo,“ dopĺňa Natália Jelinská, ktorá je dnes manažérkou centrálnych operačných sál.

Klastre priniesli do nemocnice zmeny, na ktoré sa musel personál vopred pripraviť. Zrazu sa totiž jej organizačná štruktúra neskladala z oddelení, ale zo zoskupenia príbuzných medicínskych špecializácií. Klastre s plávajúcimi lôžkami tvorili celú novú michalovskú nemocnicu. Na jednotlivých poschodiach ste tak nevideli nápisy ako gynekologicko-pôrodnické oddelenie, ale namiesto toho tam bol klaster Žena a dieťa, ktorý spájal gynekológiu, pôrodnicu, neonatológiu aj pediatriu.

Marika manažuje klaster OAMIS a urgent, ktorý spojil dovtedajšie OAIM a JIS. Sestry z jedného a druhého pracoviska sa tak pred otvorením nemocnice na oddeleniach vzájomne navštevovali, aby si zvykli na iný typ práce a iných pacientov. Po rokoch pôsobenia na jednom pracovisku sa z nich museli stať multidisciplinárne sestry. Natália zase mala pred sebou úlohu manažovať kompletne všetky operácie, ktoré sa v nemocnici budú robiť bez ohľadu na špecializáciu. Na nových centrálnych operačných sálach sa malo stretnúť šesť odborností a personál bolo potrebné vyskladať tak, aby inštrumentárky dokázali zastrešiť každú problematiku. Tri zo šiestich pracovísk si totiž dovtedy manažovali svoje operácie u seba.

„Riešili sme už aj také detaily, že máte šesť centrálnych operačných sál, z ktorých každá začína operovať o ôsmej ráno, no len štyri výt'ahy, ktorými dokážete pacientov na sály previezť,“ smeje sa Štefan Kvak, ktorý je primárom chirurgie v michalovskej nemocnici a zároveň hlavným lekárom siete pre chirurgiu. „Nechceli sme, aby sa nám pri výt'ahoch pacienti hromadili a potrebovali sme zistiť, koľko času prejde, kým presuniete posteľ z jedného konca nemocnice k výt'ahom a na operačnú sálu. Viete, ako sa to najlepšie zist'uje?“ pozrie sa na nás zvedavo a hneď ponúka odpoveď: „Musíte si zobrať hodinky, posteľ a tlačíť.“ V praxi sa však nakoniec ukázalo, že toto problém vôbec nebol.

Klastrový systém zmenil aj štruktúru služieb na niektorých pracoviskách. Štefan tak začal spolu s kolegom, primárom traumatológie Marošom El'kom, fiktívne rozpisovať služby, aby zistili, či majú dostatok lekárov na zabezpečenie 24-hodinovej prevádzky na všetkých pracoviskách. „Dva alebo tri mesiace sme rozpisovali služby lekárom, ktorí o tom ani nevedeli, aby sme zistili, či treba ten systém nejako upraviť. Ale nakoniec

sa to utriaslo, mnoho vecí ešte ukázal prvý rok prevádzky, ale dnes je už všetko v pohode. A najviac múch pritom vychytali manažérky klastrov, o ktorých si niektorí lekári na začiatku mysleli, že načo ich máme. Dnes to riadia veľmi dobre a patrí im za to obrovská vďaka,“ odkazuje Štefan kolegyniam.

A nielen on sa prechádzal po chodbách, aby si veci otestoval. Martin Havlík sa vybral do veľkej predajne nábytku IKEA. Ako grafik marketingového oddelenia siete dostal za úlohu vytvoriť do novej nemocnice navigáciu. „Prešiel som si vtedy celú predajňu v Bratislave a všimol si prvky, ktoré sú pre návštevníka dobre pochopiteľné, jednoduché, logické a ktoré fungujú. A tie som potom aplikoval aj v Michalovciach,“ vysvetľuje Martin s tým, že navigácia zároveň vychádzala z dizajnu, ktorý dnes využíva sieť polikliník ProCare.

Na prípravu a realizáciu dostal Martin len dva mesiace a hoci mal skúsenosti z veľkých eventov, nikdy predtým navigáciu do nemocnice nechystal. „Bola to výzva, v zásade som sa v tej dobe celé dni nevenoval ničomu inému. Najväčší oriešok som musel rozlúštiť pri farbách, keďže sieť využíva modrú a zelenú a v michalovskej nemocnici malo každé poschodie inú farbu. Zladiť farby a materiály bolo náročné, ale všetko sa stihlo a dnes túto michalovskú navigáciu zavádzame aj na ďalších oddeleniach našich nemocníc, ktoré prechádzajú rekonštrukciou,“ dodal Martin.

ZMENA SA ZAČALA. Toto heslo ste si v novembri 2017 mohli prečítať z každého letáku, z plagátov na stenách, tvorilo záverečný odkaz snád' v každom videu a znelo aj z úst ľudí, ktorí stáli na pódiu. V tom novembri 2017 totiž sieť Svet zdravia novú nemocnicu v Michalovciach slávnostne otvorila a dala jej

prívlastok *nemocnica novej generácie*. Najprv ju predstavila zamestnancom a médiám.

Nemocnica mala šesť moderných centrálnych operačných sál pre veľké výkony, štyri komfortné pôrodné izby a sekčnú sálu, dve sály pre jednoduchú chirurgiu, počítačový tomograf, magnetickú rezonanciu a mnoho nových technológií, 339 plávajúcich lôžok, 75 jednolôžkových izieb, organizačnú štruktúru zloženú z klastrov a na pláne zavedenie centrálnej prípravovne liekov, ktorá roboticky zabalí lieky pre pacientov. Moderný nemocničný informačný systém, ktorý mal postupne vytvárať predpoklady na prechod Michaloviec na plne bezpapierovú nemocnicu. Urgentný príjem s triážou, ktorý mal štyri ambulancie, tzv. crash room a bol prepojený s rádiodiagnostickým pracoviskom a OAMIS. Náramky s čiarovými kódmi pre bezpečnosť pacienta a inteligentné výtahy, ktoré mali umožniť prioritné jazdy, napríklad lekárovi, ktorý sa ponáhl'a za akútnym pacientom.

„Bolo až neveriteľné, že sme dokázali postaviť novú, modernú nemocnicu, do ktorej sme vložili všetko dobré, čo sme sa dovtedy naučili. A kopec inovácií, aj na operačných sálach. Prístrojovým vybavením, priestorom, kvalitou práce, procesmi i rozsahom výkonov sa určite so starou nemocnicou nedala ani porovnať. A dnes je ešte oveľa ďalej,“ hovorí Štefan.

Celkové náklady na novú nemocnicu dosiahli 34 miliónov eur a jej pôvodný architektonický návrh vzišiel z dielne holandského štúdia Dutch Health Architects. Z architektonického hľadiska je určite najzaujímavejšia veľká vstupná hala s presklenou strechou, ktorá je navrhnutá tak, aby do nej prenikalo denné svetlo.

Nemocnica musí nielen plniť všetky svoje medicínske úlohy, ale zároveň by mala vytvárať prostredie, kde sa pacient cíti

dobre, presadzovali vtedy kolegovia. Harmonické farby, vnútorné záhrady, veľa presklených plôch, dobrá akustika. To všetko malo vytvárať pre pacienta liečivé prostredie. A napríklad také radiátory by ste v nej hľadali márne. Do nemocnice totiž kvôli hygiene i efektívite nainštalovali podlahové kúrenie a chladienie. Nemocnica v Michalovciach chcela byť jednoducho viac, než regionálnym zdravotníckym zariadením.

Predseda Košického samosprávneho kraja Zdenko Trebul'a pri otvorení nemocnice povedal, že je hrdý. Hoci v roku 2008 s poslancami dlho diskutovali o tom, či nemocnicu zveriť do prevádzky Pente, tento okamih im ale dal za pravdu, že to bolo správne.

Je sobota, 25. novembra 2017. Do desiatej hodiny ráno ostáva pár desiatok minút, no mnoho ľudí už vyčkáva pred budovou novej nemocnice. Prečo? Je deň otvorených dverí. Deň, o ktorom hovorila aj Marika. Ten dátum si pamätajú všetci. Predtým, ako do nemocnice začnú prichádzať pacienti, sa ju v sieti rozhodli ukázať verejnosti.

„Chceli sme novú nemocnicu ukázať Michalovčanom a aj ľuďom z okolia ešte v stave, keď mohli nahliadnuť do priestorov, do ktorých by sa, ak nie sú chorí, bežne nedostali. Vytvorili sme v nemocnici niekoľko trás a po nich návštevníkov vzali napríklad na operačné sály, na urgent, na CT alebo MR pracovisko či do pôrodnej a patientskej izby. Na jednotlivých stanovištiach boli pritom naši kolegovia, zdravotníci i nezdravotníci, ktorí im vysvetlili všetko, čo ich zaujímalo. Na jeden deň sa tak nemocnica stala akýmsi moderným múzeom,“ hovorí nám Zuzka Adamčíková, ktorá v tej dobe pracovala v michalovskej nemocnici ako marketingový koordinátor. Dnes je brand

manažérkou pre celú sieť, no pre Michalovce jej v srdci asi navždy ostane vyhradené špeciálne miesto. „A keď SBS-kári museli púšťať ľuď do nemocnice po skupinách, lebo tak veľa ich prišlo, to bol pre mňa zrejme najsilnejší moment,“ dodáva s úsmevom.

A bolo ich skutočne mnoho. Tisícky. Od rána do večera sa hmýrili chodbami a kompletne naplnili celú vstupnú halu. Hovorili o tom, ako aj obyčajná izba vyzerá nadštandardne, ako si pacient v zelených átriách dokáže oddýchnuť, nemocnicu porovnávali s tými v západnej Európe a tešili sa, že práve Michalovčania dostali taký darček. Viem to, hovorila som vtedy s mnohými.

„Aj moje pocity z dneška sú úžasné. Ľudia sú nadšení a nikto neveril, že niečo také môže v Michalovciach vyrásť. Mala som tu kolegyňu, ktorá robila 38 rokov v nemocnici a keď videla tieto nové priestory, rozplakala sa,“ povedala mi v tú sobotu Milena Cífruláková, ktorá vtedy pracovala ako manažérka klastra Žena a dieťa. Návštevníci tak urobili krajší deň sebe i ľuďom v nemocnici. „Ľudí bolo od rána až do večera obrovské množstvo a mali kopec otázok. Stáli v zástupoch a čakali. Akoby prišli na dôležitý futbalový zápas alebo na koncert nejakej celebrity,“ smeje sa Marika.

Okrem vravy a smiechu nemocnica ožila aj koncertmi a rôznymi vystúpeniami pre deti. Sprievodný program prišiel moderovať Michalovčan Milan Junior Zimnýkoval. A aj toto mi vtedy povedal: „Dlho som chodil okolo opachy, ktorá je dnes už zbúraná a situáciu sledoval. Keď som videl, čo z toho má byť a ako to rastie, veľmi som sa tešil. Ale ešte nie nahlas. No keď som raz prišiel už do takmer hotovej nemocnice, začal som o tom všetkým rozprávať a ľudia okolo mňa moje nadšenie prebrali. Tešili sme sa z toho, že zdravotníctvo môže byť lepšie. Ale nová

generácia nie je len o omietke a stavbe, ale aj o nových procesoch a prístupe. Ja sa tak teším, že som až dojatý a mám pocit, že je to aj moja zásluha. Ako keď sa Slovákom dobre darí v hokeji a my hovoríme, ako sme to skvele dali.“

Raňajkovali ešte v starých priestoroch, no obed si už dopriali v nových izbách hotelového štandardu. Bolo 7. decembra, keď sa v michalovskej nemocnici začalo sťahovanie pacientov.

„Mali sme stretnutie s ľuďmi z centrály a oni nás nabádali, aby sme si sťahovanie pacientov predstavili. Ako by malo vyzerat', aký máme nápad. Predsa len sme naše fungovanie poznali najlepšie. A tak aj na základe našich návrhov vznikol plán,“ spomína si Natália na časy, keď mali z jednej budovy do druhej za chodu nemocnice premiestniť všetkých hospitalizovaných. Každé pracovisko malo na presťahovanie pacientov jeden deň. Ako prví sa do novej budovy sťahovali pacienti pl'účneho a interného oddelenia. Najprv chodiaci a nakoniec imobilní. Mnohým pomohli zbalit' všetky veci študenti zdravotníckej školy a sestry, ktoré v ten deň prišli do práce v dvojnásobnom počte ako zvyčajne.

„Počas sťahovania totiž fungovali na oddeleniach dve pracovné zmeny. Jedna pripravovala pacientov na presťahovanie a sprevádzala ich pri presune v sanitke, druhá ich prijímala v novej nemocnici. My sme išli druhý. Pracoviská vtedy prepustili, koho mohli, no my sme mali na ventilátoroch pacientov v bezvedomí,“ vysvetľuje Marika. Každý pacient dostal po prijatí v novej budove identifikačný náramok a tých prvých privítal aj vtedajší riaditeľ nemocnice Vladimír Dvorový.

Plánovaná operatíva bola v čase sťahovania nemocnice pozastavená a prípadné neodkladné zákroky sa uskutočňovali

ešte v starých priestoroch. „Aj tie však boli predtým čiastočne opravené, aby mohli byť pacienti zoperovaní v dôstojných podmienkach, kým sa čakalo na otvorenie novej nemocnice. Vtedy som si hovorila, že ak má Svet zdravia úctu aj k starým priestorom, určite to bude v nových perfektné,“ podotýka Natália. A v deň sťahovania operačných sál nakoniec skutočne ešte museli operovať niekoľko akútnych úrazov.

Natália hovorí, že to bol veľmi náročný deň. So sťahovaním začali ráno a skončili o polnoci. „Ale vtedy sa ukázala súdržnosť kolektívu, ktorí to napriek všetkým stresom zvládol bravúrne. Na konci sme s vedúcou sestrou ešte umývali podlahy, lebo už v nemocnici nik iný neostal a boli sme šťastné, že to máme bez komplikácií za sebou.“

Celú nemocnicu postupne po jednotlivých oddeleniach presťahovali za týždeň. Celkovo museli vtedy v novej budove hospitalizovať asi 300 pacientov a okrem nich sa sťahoval aj personál a premiestňovala časť vybavenia či lieky.

A napriek tomu, že sa konali aj školenia, ako sa rýchlo zorientovať v nových priestoroch, začiatky neboli ľahké. „Zrazu sa z jednoizbového bytu presťahujete do zámku a žijete v luxuse. Cítite sa neisto, lebo priestory dôverne nepoznáte, máte medzi sebou ľudí, s ktorými nie ste zvyknutí pracovať, celý proces je iný. No bola to obrovská skúsenosť, ktorá sa nedá s ničím porovnať. Málokto niečo také zažije, lebo nemocnice sa nestavajú každý deň. A myslím, že sa tu potom vytvoril úžasný kolektív, ktorý dnes vie krásne spolupracovať,“ dodáva Natália s tým, že dôkazom toho je aj 764 operácií, ktoré na centrálnych operačných sálach uskutočnili počas minulého mesiaca, mája 2022. „To je vizitka všetkého, čo sa tu za tie roky vybudovalo. To úsilie vtedy rozhodne stálo za to.“

Marika hovorí, že si na nové prostredie časom zvykli. Prišlo im

už normálne. No keď sa raz z nejakého dôvodu museli vrátiť na staré pracovisko, neverili, ako tam kedysi mohli pracovať.

V michalovskej nemocnici už lieky nepripravujú sestry, ale robotický automat. Aj takto zneli titulky článkov, keď v marci 2018 predstavili v nemocnici centrálnu prípravovňu liekov. Túto technológiu mali v Michalovciach ako prví na Slovensku.

„Doteraz lieky pripravovali sestry na oddeleniach. Tablety a kapsule ukladali do liekoviek a všetko vykonávali manuálne. Najväčším problémom pri tomto spôsobe prípravy je potenciálna chybovosť, ktorá sa podľa Európskej liekovej agentúry pohybuje medzi piatimi až desiatimi percentami. Vo väčšine prípadov síce tieto omyly nemajú pre pacienta fatálne následky, ale môžu mu znepříjemniť alebo predĺžiť pobyt v nemocnici,“ vysvetľoval v tom čase Ľuboš Doršic, hlavný farmaceut siete Svet zdravia.

Po novom tak lekári medikácie začali predpisovať elektronic-ky cez nemocničný informačný systém a robotický automat na základe toho pripravil pre každého pacienta balíček liekov s jeho jedinečným čiarovým kódom. Nový systém tak pomáhal zabezpečiť, aby dostal každý pacient vždy ten správny liek, v správnej dávke, v správnom čase a bol mu podaný oprávne- nou osobou. Potenciálna chybovosť sa tak znížila na minimum a proces prípravy ešte podliehal niekoľkým stupňom kontroly. Na to, aby mohli robotický automat v Michalovciach využívať, museli mu prispôbiť aj nemocničný informačný systém. „V septembri sme sa prvýkrát stretli s programátormi a naše diskusie trvali dlhých šesť hodín. Bola to skutočne ťažká gri-lovačka a ja som sa snažil byť celý ten čas maximálne sústre- dený, lebo sme museli vytvoriť úplne nový modul. V danom

systeme totiž nič podobné neexistovalo. A naozaj sme nakoniec vytvorili niečo, čo bolo dopracované do detailu a veľmi funkčné. Na to, že sme to robili prvýkrát, to bolo výborné,“ hovorí Ľuboš, keď si dnes spomína na obdobie spred piatich rokov. Práve vtedy podľa jeho slov začali vznikať aj prvé pevné priateľské vzťahy a s programátorom, ktorý riešil centrálnu prípravovňu liekov, sú dodnes dobrí kamaráti.

A potom začali školiť lekárov, ako robiť preskripcie, ktoré boli posielané do robotického automatu, vyberali personál, ktorý mal ako uzavretý tím pôsobiť na danom pracovisku a robili záťažové testy. Za hodinu dokázal robotický automat zabaliť približne 3600 jednotlivých liekov.

„Potom prišla veľmi náročná časť, kedy sa mi chcelo raz kričať a inokedy plakať, ale robil som to vnútorne a navonok sa snažil byť emocionálne studený psí čumák. Bolo to obdobie, kedy sme chceli presvedčiť sestry o správnosti celého projektu,“ rozpráva Ľuboš. Väčšina z nich s robotickým automatom vôbec nemala problém, ďalšie potrebovali veci viac zdôvodniť a potom s novým procesom tiež súhlasili. No poslednú skupinu musel Ľuboš presvedčať trochu dlhšie.

„V akej nemocnici by ste chceli ležať ako pacienti? V takej, kde možno dostanete svoje lieky, kde možno dostanete lieky niekoho iného alebo kde určite dostanete iba tie, ktoré máte?“ snažil sa Ľuboš argumentovať a keď sestry prikývli na poslednú možnosť, dodal: „A presne takú nemocnicu vytvárame.“ A vtedy sa mu ich podarilo získať na svoju stranu. Dnes hovorí, že práve tieto sestry sa potom novému procesu venovali veľmi zodpovedne.

Neskôr však Ľuboš často počúval argument, že síce príprava liekov trvá kratšie, ale ich samotné podávanie pacientovi je dlhé.

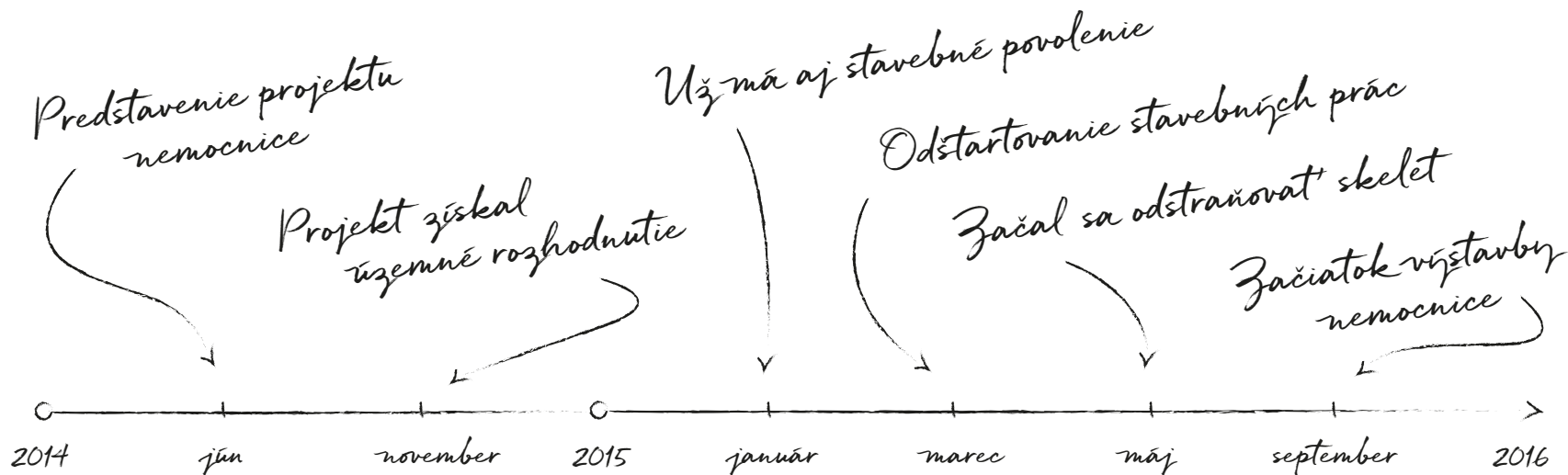
„Áno, trvá to dlhšie, ale nie je to súťaž vo Formule 1,“ zvykol odpovedať.

Po troch mesiacoch stretol jednu zo sestier:

„Trvá to dlhšie.“

„Áno, trvá, ale to sme si už vysvetlili,“ povedal jej Ľuboš.

„Nechajte ma dohovoriť. Trvá to dlhšie, o to dlhšie som ja s pacientom a pacienti si to všimajú.“

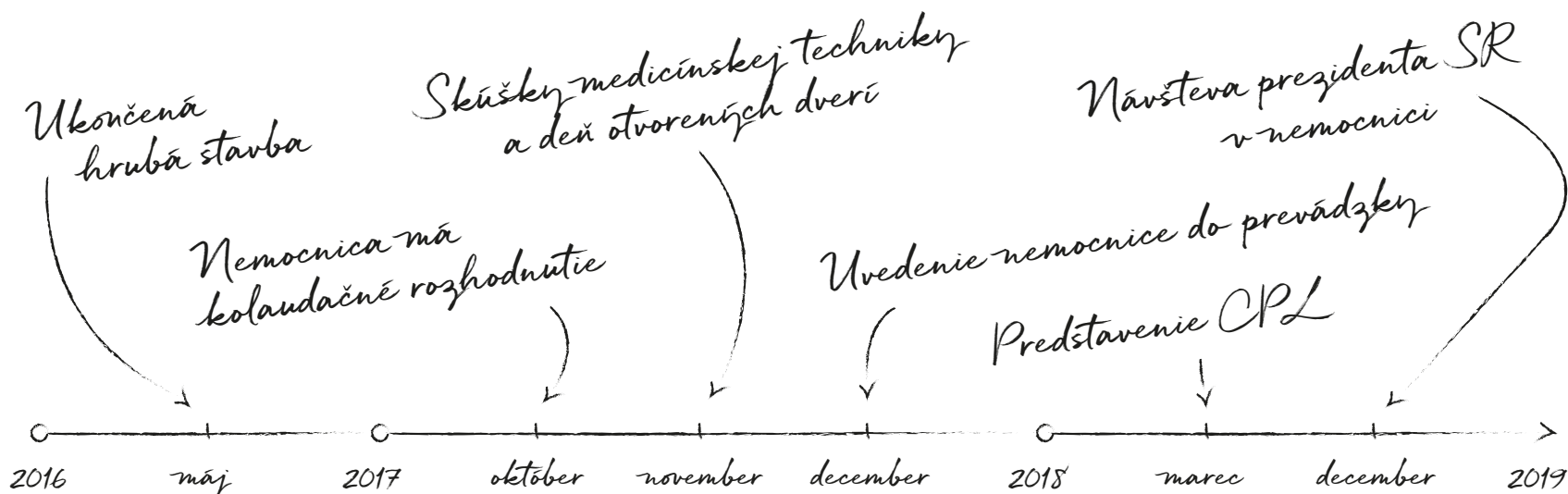

Jedného dňa sa CPLka, ako ju volajú v nemocnici, pokazila. Nešlo o vážnu poruchu, iba bolo treba vymeniť harddisk. Z Holandska sa objednal nový, ktorý mali priviesť až do Michaloviec, ale Ľuboš potom zistil, že Slovensko sa končí v Bratislave. Keď ho nakoniec do nemocnice dopravili, nesprávnou manipuláciou sa po ceste poškodil aj ten. Centrálna prípravovňa liekov bola vtedy odstavená štyri či päť dní. „Počas nejakého tretieho dňa som stretol na chodbe sestry, ktoré sa ma hneď pýtali, kedy to už konečne znova spustíme. Že si na to zvykli a chýba im to, čomu som bol skutočne rád,“ dodáva Ľuboš. A keď mali v Michalovciach epidémiu osýpok, geriatrické pracovisko sa dočasne presunulo do novej budovy a sestry si tak vyskúšali prácu s pripravenými balíkmi z CPL. Späť sa už vracali s tým, že aj ony chcú s CPLkou pracovať. A dnes ju má zavedenú aj onkológia, lebo tá si ju zase vyskúšala počas pandémie. „Keď sme zavádzali nový nemocničný informačný systém a centrálnu prípravňu liekov, bolo to náročné obdobie. Celkovo trvalo asi šesť mesiacov. Chodili sme intenzívne na služobky a striedali sa aj vo víkendových službách. Ku koncu, keď už

všetko bežalo dobre, som mal však stále vo zvyku do Michaloviec odchádzať. Cítil som, že musím ísť pomôcť. Už to ale také nutné nebolo. Až mi raz musela moja kolegyňa povedať, aby som sa odstrihol. Vtedy som si to uvedomil, práca bola hotová,“ hovorí Ľuboš a neváha dodať, že v Michalovciach sa vytvoril úžasný kolektív, ktorý sa vzájomne podporoval.

„Boli sme ako vojaci, ktorí si kryjú chrbát a pomôžu vstať tomu druhému, keď nevláde. Som vd'ačný, že som mohol byť jeho súčasťou.“

A ako sa darí novej nemocnici dnes? Od svojho otvorenia sa posunula najmä v medicínskej oblasti. Do Michaloviec sa centralizujú viaceré zriedkavejšie a náročnejšie operácie a nemocnica rozvíja disciplíny, ktoré boli dovtedy v regióne prakticky nedostupné. Každý rok narastá počet a spektrum výkonov a pribúdajú i nové ambulancie. Pracovisko sa zároveň stalo atraktívnym zamestnávateľom pre absolventov aj odborníkov z celého Slovenska, ktorí sa tam rozhodli pôsobiť. A každý

rok oslavuje svoje narodeniny spoločne s Maximiliánom, prvým novorodencom, ktorý v michalovskej pôrodnici prišiel na svet. „Rozhodovanie, či postaviť novú michalovskú nemocnicu, bol pre nás zásadný míľnik. Zrazu vzniklo niečo, čo nemuselo a my sme si uvedomili, že pôsobiť v tejto oblasti chceme dlhodobo. Michalovce zmenili naše uvažovanie z ‚postavíme a potom niekomu predáme‘ do ‚postavíme a budeme tu minimálne ďalších 10 či 15 rokov,“ hovorí Václav Jirků, partner Penty.

„Ukázali sme, že dokážeme postaviť na Slovensku nemocnicu, ktorú tú za vyše 20 rokov nikto nepostavil, a to bola obrovská emócia. A dnes vieme, že táto investícia sa nám na konci vypláti. Ale nie finančne, lebo návratnosť je extrémne dlhá. Ale že môžeme ukázať, ako sa zdravotníctvo dá robiť úplne inak a lepšie.“

6-dielna séria videí o stavbe nemocnice